



Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för svenska språket

1SV100 Svenska språket, grundkurs, 30 högskolepoäng

Swedish, basic course, 30 credits

Huvudområde

Svenska språket

Ämnesgrupp

Svenska/Nordiska Språk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GIN

Fastställande

Fastställd 2009-06-16

Senast reviderad 2018-07-13 av Fakulteten för konst och humaniora. Revidering av litteratur.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2018

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Mål

Övergripande kursmål. Svenska språket, grundkurs, 30 hp

Efter avslutad kurs skall de studerande kunna:

- använda språkvetenskapliga begrepp på en grundläggande nivå,
- redogöra för språklig variation beroende på kontext, d.v.s. syfte, deltagare, genre, språkhistorisk period m.m.,
- utföra grundläggande analyser av språkliga strukturer på olika språkliga nivåer,
- producera ändamålsenliga muntliga och skriftliga texter.

Delkurs 1. Språk, individ och samhälle, 5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs skall de studerande kunna:

- på en grundläggande nivå redogöra för förhållanden och mekanismer i språket,
- använda en språkvetenskaplig terminologi på en grundläggande nivå,
- diskutera språkets roll i samhället och för individen,
- genomföra och redovisa ett skriftligt arbete baserat på egen insamlad empiri.

Delkurs 2. Retorik i tal och skrift, 10 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs skall de studerande kunna:

- urskilja retoriska drag i skriftliga och muntliga texter,
- tillämpa retoriska principer i tal och skrift,
- använda språket effektivt i tal och skrift.

Delkurs 3. Språkets byggnad och bruk, 7,5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs skall de studerande kunna:

- redogöra för grunderna i svenska språkets fonetik,
- redogöra för grunderna i svensk grammatik,
- utföra grammatiska analyser av svensk text.

Delkurs 4. Språkhistoria, 7,5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs skall de studerande kunna:

- redovisa grundläggande kunskaper om det svenska språkets historiska utveckling med hjälp av relevanta begrepp,
- beskriva skillnader mellan olika språkhistoriska perioder med fokus på ljudsystem, ordbildning, ordförråd, ortografi och syntax,
- beskriva och diskutera svenskans släktskapsförhållande till andra germanska och nordiska språk utifrån teorier om språkförändring,
- identifiera och diskutera språkdrag i olika regionala varianter av svenska ur ett kontrastivt perspektiv.

Innehåll

Övergripande innehåll. Svenska språket, grundkurs, 30 hp

Kursen innefattar studier av språk i förhållande till individ och samhälle, retorik i tal och skrift, språkets byggnad och bruk och språkhistoria.

Delkurs 1. Språk, individ och samhälle, 5 högskolepoäng

Kursen ger en introduktion till språkvetenskap i allmänhet och till studier i svenska språket i synnerhet. Kursen behandlar det grundläggande förhållandet mellan språk och samhälle samt språks betydelse för individen. Under kursen tränas studenten i att diskutera språk och språkanvändning ur ett sociolingvistiskt perspektiv.

Delkurs 2. Retorik i tal och skrift, 10 högskolepoäng

Kursen innehåller fyra huvudmoment:

- retorikens historia och moderna tillämpning,
- retoriken som teori och som praktik,
- analys av muntliga, skriftliga och multimodala genrer
- praktiska övningar i att tala och skriva retoriskt

Delkurs 3. Språkets byggnad och bruk, 7,5 högskolepoäng

Kursen behandlar det svenska språkets grammatiska struktur och ger redskap för analys av språket i texter. Den introducerar också grunderna i svensk fonetik. Kursen består av följande moment: grammatik 6 hp och fonetik 1,5 hp.

Delkurs 4. Språkhistoria, 7,5 högskolepoäng

Delkursen syftar till att ge grundläggande kunskaper om svenska språkets utveckling från forntid till nutid och svenskans typologiska förhållande till andra nordiska och germanska språk. I kursen ingår även studier av svenska dialekter ur ett historiskt och nutida perspektiv. Kursen består av följande moment: språkhistoria 6 hp och dialektologi 1,5 hp.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, lektionsundervisning, seminarier och gruppövningar. När kursen ges som nätbaserad distanskurs används särskilda undervisningsformer som är lämpliga för distributionsformen.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart.

Delkurs 1 examineras med skriftliga inlämningsuppgifter. Delkurs 2 examineras med muntliga och skriftliga prov. Delkurs 3 examineras genom skriftlig tentamen. Delkurs 4 examineras genom skriftlig tentamen och skriftlig inlämningsuppgift.

Delkurser omfattande minst 20 högskolepoäng måste ha betyget Väl godkänd för att slutbetyget ska bli Väl godkänd.

Studering som inte godkänts vid ordinarie examinationstillfälle ges möjlighet till omexamination i enlighet med universitetets lokala regler.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studenter som genomfört kursen och de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle.

Kursvärderingen genomförs anonymt. Kursvärderingen arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Delkurs 1. Språk, individ och samhälle

Einarsson, Jan. 2013. *Språket och språkarna*. Lund: Studentlitteratur. 264 s.

Håkansson, Gisela & Norrby, Catrin. 2010. *Introduktion till sociolingvistik*. Stockholm: Norstedts. 389 s.

Material som tillhandahålls av läraren. Ca 20 s.

Delkurs 2. Retorik i tal och skrift

Lindqvist, Janne. 2016. *Klassisk retorik för vår tid*. Andra reviderade upplagan. Lund: Studentlitteratur. 383 s.

Lindstedt, Inger. 2013. *Textens hantverk. Om retorik och skrivande*. Andra reviderade upplagan. Lund: Studentlitteratur. 168 s.

Lindstedt, Inger. 2015. *Talarens hantverk. Att göra framgångsrika presentationer*. Lund: studentlitteratur 220 s.

Material som tillhandahålls av läraren. Ca 100 s.

Referenslitteratur

Hellspång, Lennart. 2011 års upplaga eller senare. *Konsten att tala – handbok i praktisk retorik*. Lund: Studentlitteratur. 355 s.

Melin, Lars. 2007. *Vett och etikett i språket*. Stockholm: Norstedts.

Delkurs 3. Språkets byggnad och bruk

Josefsson, Gunlög. 2009 års upplaga eller senare. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. Lund: Studentlitteratur. 252 s.

Josefsson, Gunlög. 2009 års upplaga eller senare. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare. Övningar med facit och kommentarer*. Lund: Studentlitteratur. 205 s.

Material som tillhandahålls av läraren. Ca 200 s.

Delkurs 4. Språkhistoria

Josephson, Olle. 2005 års upplaga eller senare. *Ju. Ifrågasatta självklarheter om svenskan, engelskan och alla andra språk i Sverige*. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. Kapitel 3–4. 104 s. (urval)

Pettersson, Gertrud. 2005 års upplaga eller senare. *Svenska språket under sjuhundra år. En historia om svenskan och dess utforskande*. Lund: Studentlitteratur. s. 7–211. 204 s. (urval).

Stampe Sletten, Iben (red.). 2005. *Nordens språk med rötter och fötter*. Köpenhamn: Nordiska ministerrådet. Tillgänglig på internet: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:700937/FULLTEXT01.pdf>

Söderberg, Gunilla. u.å. *Är det fullt att tala dialekt?* 7 s. (Tillhandahålls av läraren)

Thelander, Mats. 2001. ”Socialiserad språkhistoria. Om sociolingvistikens bidrag till förståelsen av språkförändringar”. I: *Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademiens Årsbok 2001*. Stockholm: Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien. s. 65–78. 13 s. (Tillhandahålls av läraren)

Ett representativt urval texter från olika epoker som tillhandahålls av läraren. Ca 50 s.

Referenslitteratur